مه‌هاباد قه‌ره‌داغی

هه‌ڵسه‌نگاندنێکی سایکۆ- سۆسیۆپۆلیتیکیانه‌ی یه‌که‌مین کۆبوونه‌وه‌ی په‌رله‌مانی کوردستان

پێشه‌کی: ئه‌مرۆ 2005/6/4، له‌ ته‌لاری په‌رله‌مانی کوردستاندا دوای خایاندنێکی درێژ دوای هه‌ڵبژاردنه‌کان، دانیشتنی یه‌که‌مینی ئه‌ندامانی په‌رله‌مان و سوێندخواردنی یاسایی ئه‌نجام درا. بێگومان ده‌زگاکانی ڕاگه‌یاندن، ڕۆژنامه‌کان هه‌ڵسه‌نگاندنی خۆیان ده‌بێت بۆ ئه‌م ڕووداوه‌ و کۆمێنتاری سیاسی لایه‌ن و که‌سایه‌تی سیاسی و ڕووناکبیرانی به‌دوادا دێت. ئه‌و میتوده‌ی من ئه‌م ڕووداوه‌ی پێ هه‌ڵده‌سه‌نگێنم و ئه‌و کۆمێنتارانه‌ی که‌ له‌ مه‌ڕ ئه‌م دیارده‌یه‌ ده‌یخه‌مه‌ ڕوو له‌ سێ گۆشه‌ نیگاوه‌ ده‌بێت سایکۆلۆژیا، سۆسیۆلۆژیا و پۆلێتیک، که‌ به‌ چاویلکه‌ی سایکۆ- سۆسیۆپۆلێتیک ناوی ده‌به‌م.

له‌ سیاسه‌تدا هه‌موو دیارده‌کان سیمبۆلین. جوڵه‌، جلوبه‌رگ، دیکۆری شوێن، ئاماژه‌کانی ده‌موچاو، ئاستی کۆمه‌لایه‌تی و ڕۆشنبیری ئه‌کتوێره‌کان، په‌یڤه‌کان و هه‌ڵه‌کانی زمان و هتد.. هه‌موویان شیکردنه‌وه‌ هه‌ڵده‌گرن. بۆ دیارده‌یه‌کی له‌م جۆره‌ ته‌نها شیکردنه‌وه‌ی سیاسی نابێته‌ پێوه‌ر، به‌ڵکه‌ به‌ پێوه‌رێکی لێکدراو ده‌توانرێت ڕیالیته‌ی سیاسی کوردستان و به‌ تایبه‌تیش کۆبوونه‌وه‌یه‌کی گرنگی وه‌کو ئه‌وه‌ی ئه‌مرۆی په‌رله‌مانی کوردستان لێک بدرێته‌وه‌.

سیناریۆی په‌رله‌مان:

"ژیانی کۆمه‌لایه‌تی شانۆگه‌رییه‌که‌، مرۆڤ له‌م شانۆگه‌رییه‌دا ڕۆڵ ده‌بینێ و هه‌م ئه‌کته‌ر و هه‌میش ته‌ماشاکاره‌". ئه‌مه‌ کرۆکی تیۆرییه‌که‌ی (گۆفمان)ه‌ که‌ له‌ ساڵی 1959 دا له‌ کتێبی: The presentation of self in everybody life دا شیده‌کاته‌وه‌. له‌م تیۆرییه‌دا ده‌روونناسی ناوبراو بایه‌خی که‌ش و ژینگه‌ واته‌ شوێنی ئه‌و شانۆگه‌رییه‌ ده‌خاته‌ ڕوو، هه‌روه‌ها جوڵه‌ و کار و کاردانه‌وه‌کانی ئه‌کته‌ره‌کان. "له‌ ژینگه‌یه‌کی دڵنیادا مرۆڤ هه‌ست ده‌کات دانپێدانراو و قبوڵکراوه‌. له‌ ژینگه‌یه‌کی نادڵنیادا مرۆڤ هه‌ست ده‌کات له‌سه‌ر شانۆیه‌."

له‌به‌ر لایتی ئه‌م تێڕوانینه‌دا سیناریۆ، دیکۆر و دۆخه‌کانی تری دانیشتنی یه‌که‌می په‌رله‌مان هه‌ڵده‌سه‌نگێنم. له‌م گۆشه‌ نیگایه‌وه‌ ده‌شێ سه‌رنجی ئه‌وه‌ بده‌ین ئه‌کته‌ره‌کان چه‌ند سروشتی ڕۆڵ ده‌بینن، یان به‌ واتایه‌کی تر ژینگه‌که‌یان چه‌ند ته‌ندروست و دڵنیایه‌، له‌ هه‌موو ئه‌مانه‌ش گرنگتر له‌ جوڵه‌ و په‌یڤ و جلوبه‌رگ و ئاماژه‌کانی ده‌موچاوی هه‌ریه‌کێک له‌ ئه‌کته‌ره‌کاندا ئاستی فیکری، ده‌روونی، کۆمه‌لایه‌تی و سیاسی هه‌ر یه‌کێکیان بخوێنینه‌وه‌.

پێش هه‌موو شتێ ده‌مه‌وێ خوێنه‌ر له‌وه‌ دڵنیابکه‌مه‌وه‌ که‌ ده‌سته‌واژه‌کانی "سیناریۆ، ئه‌کته‌ر، شانۆ و شانۆگه‌ری" بۆ هه‌ڵسه‌نگاندنی دۆخی کۆبوونه‌وه‌ی یه‌که‌می په‌رله‌مانی کوردستان به‌مانایه‌کی نێگه‌تیڤ به‌کار

نه براوه. هه موو دیارده یه کی سیاسی، کۆمه لایه تی، ئابووری، کلتووری و ته نانه ت ئاینیش ده شێ له به ر ڕووناکی ئه و تیۆرییه ی گۆفمان دا وه ک شانۆگه ری ببینرێ و هه ڵبسه نگێندرێ. بۆ نموونه کۆبوونه وه یه کی سه رکردایه تی حیزبێک، مه راسیمی پرسه یان زه ماوه ند، ڕێوڕه سمی نوێژی جه ماعه ت یان مه ولودنامه و یانیش کۆنگره و کۆنفرانسه کۆمه لایه تی، ئه ده بی و کلتوورییه کان.

دیکۆری په رله مان:

دیکۆراسیۆنی په رله مانی کوردستان شکۆمه ندی کوردی له ڕه نگه کانی ئالای پیرۆزی کوردستاندا به رجه سته ده کرد. ئه وه ی بایه خێکی مێژوویی و شایسته ده دات به م کۆبوونه وه یه دیکۆری په رله مانی کوردستانه به بێ ئالای داگیرکه رانی کوردستان. نه بوونی (ئالای عێراقی سه رده می سه ددام) هێمایه که بۆ سه ربه خۆیخوازی کورد. گه شترین و ئاشکراترین ئیماژی کورده له به رده م دنیادا که به وردی چاودێری دۆخی سیاسی کورد ده که ن. ئالایه کی گه وره ی کوردستان و ده یان ئالای تر له م به ر و له وبه ری مینبه ری سه رۆکی په رله مان و ئه و مینبه ره ی ئه ندامانی ئه نجوومه ن سوێندی یاسایی ده خۆن، چه ند له ڕووی سیاسییه وه ئیماژێکی به نرخ و بایه خه ، هێنده ش له ڕووی کۆمه لایه تی و ده روونییه وه دڵنیاکه ره وه و ئارامیبه خشه .

میوانه کانی په رله مان:

جگه له ئه ندامانی ئه نجوومه ن، دوو سه رۆکی کورد که هه ر یه ک له وان ئه مڕۆ له سه ر گۆڕه پانی سیاسی ڕۆژهه لاتی ناوه ڕاستدا ڕۆڵی سه ره کی ده بینن، ئاماده بوونیان له م کۆبوونه وه یه دا به تایبه ت دوای چاوه ڕوانییه کی درێژخایه نی چاودێرانی سیاسی و به دواداچوونی ناکۆکییه کانی نێوانیان، پێکه وه بوونیان سه رنجی هه موانی ڕاده کێشا. له م کۆبوونه وه یه دا ، یان به گوزاره گۆفمانییه که ی (له م شانۆگه رییه دا)، ئه م دوو سه رۆکه ڕۆڵی سه ره کییان ده گێڕا، واته پاڵه وانی دیمه نه کان بوون. سه رۆکی عێراق له ڕۆڵی میوان و سه رۆکی هه رێم له ڕۆڵی خاوه نماڵ دا. ئه گه ر له ڕۆشنایی تیۆرییه که ی گۆفماندا ڕۆڵی ئه م دوو سه رۆکه هه ڵسه نگێنین تا بزانین چه ند به شێوه یه کی سروشتی ئه م ڕۆڵه یان به رجه سته کردبوو، له جلوبه رگ، جوڵه ، ئیماژی ده موچاو، وتاره که یان ده ڕوانین و به ره نجامێکی لێ پێکده هێنین بیکه ین به و پێوه ره ی سه رکه وتنی هه ریه ک له پاڵه وانی سه ره کی.

سیناریۆ: سوێندخوارنی یاسایی ئه ندامانی په رله مانی کوردستان.

شوێن و دیمه ن: ته لاری په رله مان له هه ولێری پایته ختی کوردستان.

سیناریۆ و شوێن و دیمه نه که هه موویان ئاماژه به وه ده که ن که له م دۆخه دا کوردستان سه ره کییه و عێراق لاوه کییه . سه رۆکی عێراق (ئه گه رچی کوردیشه) له م ڕۆڵه دا پێش کوردبوونی ده بێت عێراقیبوونی بسه لمێنێت بۆ هه موان بۆیه له جلوبه رگه وه بیگره تا ئاماژه ی وته کانی و زمانی ئاخاوتنی "به عه ره بی ئینجا کوردی" و په یامه کانی نێو وتاره که ی ، هه موو ئه مانه ئه وه یان ده خسته ڕوو که سه رۆکی عێراق ڕۆڵێکی عێراقیانه ده بینێت و ڕۆڵه که ی خۆی به ته واوی به رجه سته کردووه . لێره دا وه ک کۆمێنتارێک و پرسیارێکی سیاسی له به ڕێز سه رۆکی عێراق و هه موو ئه کته ره سیاسییه کانی تری کورد له عێراقدا که ڕۆڵی وه زیر و ئه ندامانی

ئه نجوومه نی نیشتیمانی ده‌بینن ئایا ئه‌وان وه‌ک پرنسیپ و باوه‌ڕ کوردن ئینجا عێراقی یان عێراقین ئینجا کوردن؟ ئه‌گه‌ر یه‌که‌میانن ئه‌وه پێویست ناکات ڕۆڵی عێراقییه‌کی بێلایه‌ن ببینن و با ڕێک و ڕه‌وان ته‌مسیلی کورد بکه‌ن له‌وێنده‌ر، ئه‌گه‌ر دووه‌میشیانن ئه‌وه ته‌مسیلی خۆیان ده‌که‌ن نه‌ک کورد، به‌ڵام ده‌کرێ وه‌بیریان بهێنینه‌وه ئێمه‌ی کورد متمانه‌مان به‌وان داوه ته‌مسیلمان بکه‌ن له‌و شوێنه خه‌ته‌ره‌دا که ده‌شێ بڕیاری زۆر خه‌ته‌ری لێوه ده‌ربچێت دژ به کورد و چاره‌نووسی کورد.

ئایا سه‌رۆکی هه‌رێم ڕۆڵی خۆی به ته‌واوه‌تی گێڕا وه‌ک خاوه‌ن ماڵ؟ به بۆچوونی من له‌م بواره‌دا به‌ڕێزی زۆر به پارێزه‌وه ده‌جوڵایه‌وه و به ئاگاداریشه‌وه نه‌یده‌ویست ڕۆڵه‌که به ته‌واوه‌تی بله‌یزێت و نیوه‌ی هێشتبووه‌وه بۆ دیمه‌نی داهاتوو که ئه‌وه‌نده ناخایه‌نێت و ده‌یبینین. په‌له‌نه‌کردنی سه‌رۆکی هه‌رێم بۆ بینینی ڕۆڵی خۆی (ئه‌گه‌رچی چه‌ند جارێک له ده‌می سه‌رۆکی کۆمار و سه‌رۆکی په‌رله‌مانه‌وه) چه‌ند پاته کرایه‌وه که ئه‌و به قه‌ولی خۆیان((ئینشاڵا سه‌رۆکی هه‌رێمی کوردستانه))، ڕه‌نگه له‌وه‌وه سه‌رچاوه بگرێت که ده‌شێ هه‌موو ڕێککه‌وتنێک هه‌ڵوه‌شانده‌وه‌یه‌کی به‌دوادا بێت و، سیناریۆ سیاسییه‌کانی چه‌ن مانگێکی له‌مه‌وبه‌ریش سه‌باره‌ت به ڕێککه‌وتنه‌کانی نێوان پدک و ینک ده‌شێ هۆکاری ئه‌وه بن که تا ساتی کۆبوونه‌وه‌ی دووه‌می په‌رله‌مان و چرکه‌ساتی سوێندخواردنی سه‌رۆکی هه‌رێم، بارزانی نه‌یه‌وێت خۆی وه‌ک سه‌رۆکی هه‌رێم بناسێنێت. ڕۆڵی وا پێش هه‌موو شتێک پشوودرێژییه‌کی دیپلۆماسییانه‌ی پێویسته و له‌ناو هۆڵی په‌رله‌ماندا ئه‌م پشووه له ئیماژه‌کانی ده‌موچاو و جوڵه و ته‌نانه‌ت وته‌کانی سه‌رۆکی چاوه‌ڕوانکراوی هه‌رێم، ده‌خوێندرایه‌وه. که ئه‌مه‌ش له‌و بیرکردنه‌وه ڕێژه‌ییه‌وه سه‌رچاوه ده‌گرێت که هیچ به‌ڵێن و ڕێککه‌وتنێکی سیاسی نێوان دوو لایه‌ن 100% دڵنیا نییه تا کاتی ڕوودانی و به ڕیاڵێته‌بوونی.

ئه‌کته‌ره‌کانی تر:

جگه له هه‌ردوو پاڵه‌وانی سه‌ره‌کی، له نێوان ئه‌کته‌ره میوانه‌کاندا سه‌رۆکی په‌رله‌مانی عێراق، نوێنه‌ری کۆفی ئه‌ننان و نوێنه‌ری سه‌فاره‌تی ئه‌مریکا هه‌بوون. ئه‌م سێ ئه‌کته‌ره گوزاره له سێ هێزی گرنگ ده‌که‌ن، عێراقی فیدراڵ، ڕێکخراوی نه‌ته‌وه‌یه‌کگرتووه‌کان و ئه‌مه‌ریکای زلهێزی دنیا.

که ئه‌شره‌ف قازی به زمانی کوردی ده‌ستی به په‌یڤین کرد و ئینجا عه‌ره‌بی و ئینجا به ئینگلیزی ڕۆڵێکی ئاسایی بینی له‌وه‌ی که ئه‌و له سه‌ر خاکی کوردستاندایه و پێویسته به زمانی فه‌رمی ئه‌و خه‌ڵکه په‌یامه‌که‌ی ده‌ست پێ بکات. زمان ناسنامه‌یه، ددان نان به زمانی کوردی ددان نانه به ناسنامه‌ی کورد، به مافی ڕه‌وای کورد. ئه‌م ئیماژه له پێش ئێستادا به ئاشکرا له لایه‌ن ڕێکخراوی نه‌ته‌وه یه‌کگرتووه‌کانه‌وه نه‌دراوه به کورد، ده‌کرێ بایه‌خی به‌کوردی په‌یڤینی نوێنه‌ری ئه‌ننان له ڕووی سیاسییه‌وه به گرنگ و له ڕووی ده‌روونییه‌وه به دڵنیاکه‌ره‌وه هه‌ڵبسه‌نگێندرێت.

به هه‌مان شێوه له وته‌کانی نوێنه‌ری ئه‌مریکایشدا ئیماژی ڕۆڵ و بایه‌خی کورد وه‌ک ئه‌کتوێرێکی سه‌ره‌کی ده‌رده‌که‌وت. هه‌رچی حاجم ئه‌لحه‌سه‌نیش بوو، وه‌ک سیاسییه‌کی هه‌قخواز ده‌په‌یڤی و له مه‌ینه‌تییه‌کانی کورد و به تایبه‌ت له ئه‌نفاله‌وه وه‌ک کاره‌ساتێکی کۆکوژی کورد باسی له مافه‌کانی کورد ده‌کرد.

به‌ره‌ڵستی نه‌کردنی هیچ یه‌کێک له میوانه‌کان و ئه‌کتوێره سه‌ره‌کییه‌کان له‌وه‌ی ئاڵای عێراق (به شێوه‌یه‌کی به‌رجه‌سته) له نێو هۆڵی په‌رله‌ماندا نییه، گرنگ و هێمائامێز بوو. سه‌رۆکی کۆماری عێراق، سه‌رۆکی ئه‌نجوومه‌نی نیشتیمانی عێراق، نوێنه‌ری ئه‌ننان و نوێنه‌ری ئه‌مریکا و چه‌ندان پایه‌به‌رزی سیاسی جیهانی و

عێراقی، که هه‌موو به ئاگاییه‌وه له سیمبۆله‌کان ده‌ڕوانن و له نێو که‌شێکی ڕه‌نگینی پڕ له ئاڵای کوردستاندا سه‌رمۆنیای سوێندخواردنی ئه‌ندامانی په‌رله‌مانی کوردستانیان به‌ڕێ خست، جێگه‌ی ڕامانێکی پۆزه‌تیڤه له دواڕۆژی کورد.

سوێندی یاسایی و سوێندخۆره‌کان:

تێکستێکی ساده و ساکار سوێنده یاساییه‌که‌ی پێک هێنابوو، که ئه‌مه‌ی خواره‌وه‌یه:

(به ناوی خوای گه‌وره و میهره‌بان.. من – فلان که‌س- سوێند به یه‌زدانی مه‌زن ده‌خۆم پارێزگاری له یه‌کێتی گه‌ل و خاکی کوردستانی عێراق و به‌رژه‌وه‌ندییه باڵاکانی بکه‌م.)

سوێند خۆره‌کان ده‌بووایه ده‌ست به‌سه‌ر په‌رتووکی پیرۆزی ئیسلامدا بنێن و ئه‌م سوێنده‌ی سه‌ره‌وه بخۆن. با بڕوانین ئه‌م تێکسته‌ی که به سوێندی یاسایی ناوده‌برێت له‌گه‌ڵ که‌شی کوردستانی و دیکۆراسیۆن و سیناریۆ سیاسییه‌کاندا وێک ده‌هاته‌وه؟ وه‌ڵام ئاشکرایه که نه‌خێره. کوردستانی عێراق دوو وشه‌یه له نێو تێکسته‌که‌دا که ئه‌و مانایه ده‌ده‌ن که کوردستان هی عێراقه. به‌ڵام ئایا له واقیعدا وایه؟ عێراقی بوونی کوردستان سه‌پێنراوه یان ڕاستییه؟ بێگومان وشه‌ی عێراق له تێکسته‌که‌دا زیاده‌یه و ، بڕێکی زۆری ئه‌ندامانی په‌رله‌مانی کوردستانیش وه‌ک تووتی و بێ بیرکردنه‌وه سوێنده‌که‌یان ده‌خوارد. جێگای شانازییه بۆ یه‌که‌مین که‌سی نێو ئه‌و ئه‌ندامانه که هۆشیارانه "عێراق"ی له تێکسته‌که لابرد و سوێنده‌که‌ی به دروستی خوارد و دوای ئه‌ویش چه‌ندانی تر له ژن و له پیاوانی ئه‌ندام ده‌رکیان به‌و هه‌ڵه‌یه کرد و سوێنده‌که‌یان به دروستی خوارد.
شتێکی دیکه له سوێندی یاساییدا ده‌بێته جێگه‌ی گفتوگۆ و تێڕامان ئه‌وه‌یه ئاخۆ هه‌موو مرۆڤێک به باوه‌ڕێکی ته‌واوه‌وه له‌و ماتریاڵه ده‌ڕوانێ که سوێندی پێ ده‌خوات؟ ئه‌گه‌ر وا نه‌بێت ئه‌وه با سوێندیشی خواردبێت، ده‌توانێ پارێزگاری له یه‌کێتی گه‌ل و، خاکی کوردستان و به‌رژه‌وه‌ندییه باڵاکانی نه‌کات. ڕه‌نگه مرۆڤێک شه‌هیدێکی کوردستانی پێ موقه‌ده‌س بێت ، یان ئاڵای کوردستانی پێ موقه‌ده‌ستر بێت له هه‌ر شتێکی دیکه ، یان دایکی لا پیرۆز بێت، یان سه‌رۆکه‌که‌ی خۆی. به بۆچوونی من ئه‌گه‌ر له سوێندی یاساییدا ڕه‌چاوی موقه‌ده‌ساتی تاکه‌که‌سی سوێندخۆر بکرێت زۆر گرنگ ده‌بێت. مرۆ ئه‌گه‌ر سوێند به موقه‌ده‌ساتی خۆی بخوات (ئیدی ئه‌و موقه‌ده‌ساته هه‌رچییه‌ک بێت) له ڕووی ده‌روونییه‌وه وابه‌سته‌ی ده‌کات به‌و به‌ڵێنه‌ی که ده‌یدات، به‌ڵام ئه‌گه‌ر سوێندی به شتێک خوارد و باوه‌ڕی 100% ی پێی نه‌بوو، دوور نییه ناپاکی بکات به‌رامبه‌ر ئه‌و به‌ڵێنه و ویژدانیشی ڕه‌حه‌ت بێت. سوێندێکی ستاندارد به بڕوای من ده‌بێ سوێندێک بێت ویژدانی مرۆڤی سوێندخۆر بخاته به‌رپرسیارێتییه‌وه، بۆ ئه‌وه‌ی مه‌ترسی سوێندشکێنی لێ نه‌کرێت.
ڕاده‌ی ڕۆشنبیری، هۆشیاری و ئاستی سوێندخۆره‌کان ده‌توانرا له خوێندنه‌وه‌ی سوێنده‌که‌دا به ئاشکرا ببیندرێت.

- هه‌ندێ له سوێندخۆره‌کان به حونجه تێکسته‌که‌یان ده‌خوێنده‌وه و هه‌ڵه‌شیان ده‌کرد.
- هه‌ندێکی تر له باتی وشه‌ی گه‌ل ده‌یانوت "گه‌ڵ"، که له مانادا زۆر جیاوازن.
- هه‌ندێکیان ده‌ستی ده‌نایه سه‌ر قورئان و هه‌ندێکی نه‌یانده‌نا.
- هه‌ندێکیان سوێنده‌که‌یان به بێ ناوهێنانی عێراق ده‌خوێنده‌وه.

- هەندێکیان بە ڕەوانی و بە بێ هەڵە دەیانخوێندەوە.

لەم دیمەنەدا ئەوەی دەخوێندرێتەوە چەند خاڵێکی گرنگە و دەشێ لە داهاتوودا ڕەچاو بکرێن و بە تایبەتیش حیزبەکان کە ئەوان نوێنەرەکانیان بۆ خەڵک دەستنیشان کردووە:

- هەندێ لە ئەندامەکان ئاستی خوێندەوارییان کەمە و ناتوانن دوو دێڕ بە درووستی بخوێننەوە.
- هەندێک لەوان ئاستی هۆشیارییان لە خوارەوەی هۆشیاری نەتەوەییەوە و جیاوازی نێوان هەبوون و نەبوونی وڵاتی داگیرکەری عێراق لە سوێندەکەدا ناکەن و سوێندەکە دەخۆن.
- هەندێکیان لە ئاستی پێویست دان و پێویستە ئەندامانی پەرلەمان لە ئاستێکی ستانداردی هۆشیاری سیاسی و ڕووناکبیریدا بن کە بتوانن نوێنەرایەتی خەڵک بە بەرپرسیارێتییەوە بکەن.
- سەرۆکی پەرلەمانی کوردستان و جێگرەکەی، سوێندەکەیان بە عێراقەوە خوارد و مرۆ چاوەڕێی دەکرد ئەوان هۆشیارتر بن لەوانیتر و مەخابن وانەبوو. مرۆڤ وەک کوردێک هیوای ئەوە دەخوازێت کە سەرۆکی ئەم ئۆرگانە گرنگەی کوردستان، خاکەکەی خۆی بە هی عێراق نەزانێ و، لە شانۆگەرییەکی سیاسی گرنگی وادا لە دەق دەربچێت و بەو لەدەق دەرچوونە گرەو و متمانە بباتەوە.

دوا وتە:

ئەم لێکدانەوە و هەڵسەنگاندنەی کۆبوونەوەی یەکەمی پەرلەمان، کە بە میتودێکی دەروونناسی کۆمەڵایەتی بۆ ڕووداوێکی مێژوویی سیاسی کردم، زادەی بیرکردنەوەیەکی تایبەتی خۆمن و دەشێ هەر کەسێکی تر بە جۆرێکی تر لەم ڕووداوە بڕوانێت. جیاوازی بیرکردنەوە و لێکدانەوە و هەڵسەنگاندن و قبوڵکردنیان لە پرنسیپەکانی دیموکراسییەوە سەرچاوە دەگرن. جیا لە هەموو بۆچوون و هەڵسەنگاندن و لێکدانەوەیەکیش، ئەوەی گرنگ بوو بۆ کورد دانیشتنی پەرلەمان بوو، کە هەمووان بە شەوقەوە چاوەڕوانمان دەکرد.

2005/06/04